

בית דין לדיני ממונות - "הליכות עם ישראל"

בפני: הרב ישי סלומון-אב"ד, הרב יעקב רועי כהן-דיין, הרב אלעזר אלימלך פריד-דיין

תיק מס' 365-12-23

התובע: 1. י.א.

- נגד -

הנתבעים:
1. א.מ.
2. חברת א.

פסק דין

רקע דיוני

1. הצדדים באו לפני בית הדין, חתמו על שטר בוררות וקיבלו עליהם בקנין את החלטות בית הדין. במהלך הדיון התקשר אחד מבעלי החברה ואישר כי ה"ה א.מ. מופיע בשם החברה. כמו כן ה"ה אופיר מורד שלח לבית הדין מאוחר יותר את שטר הבוררות חתום בחותמת החברה. הצדדים טענו את טענותיהם והגישו את ראיותיהם.

העובדות המוסכמות

2. התובע עוסק בתיווך והשמת עובדים, בעיקר בענף המלצרות אבל גם בתיווך נהגים. התובע פנה לחברת ארגמן והציע את שרותיו. בהודעת וואטסאפ ששלח התובע, פרט את תנאי השירות ודרישות השכר שלו. לא נחתם הסכם מפורש, אך עם זאת לא עבר מסמך אחר בין הצדדים ולא נשמעו טענות על מסמך זה.
3. התובע הפנה מועמדים רבים לנהגים אל החברה. החברה בחרה במר א.ש.ר., והחלה להעסיק אותו מתאריך 05.09.23. הנהג פוטר ע"י החברה בתאריך 31.12.23.

טענות התובע

4. התובע דורש דמי תיווך בסך 1,800 ₪ שהם 15% משכרו של הנהג בחודש ספטמבר, החודש הראשון שעבד, בשקלול יחסי של הימים הראשונים של החודש בהם לא עבד.
5. התובע דורש דמי נסיעות בסך 400 ₪, החזר אגרת דיון בסך 150 ₪, ועוגמת נפש 2,800 ₪.

טענות הנתבעים

6. העובד גרם נזקים רבים והחברה לא נהנתה מהעסקתו. גם נזקים שהביטוח כיסה, החברה תשלם עליהם בהגדלת הפרמיה. החברה המציאה סימוכין לנזקים שונים שהסב העובד העולים פי כמה משכר עבודתו.
7. היה על התובע לבדוק את איכותו של העובד בטרם הציע אותו לחברתו.
8. החברה רצתה לפטר את העובד מיד ואף שלחה לו הזמנה לשימוע בתאריך 28/09, אך בגלל פרוץ המלחמה ותרגילים שונים של העובד, לא יכלה לפטרו.

בית דין לדיני ממונות - "הליכות עם ישראל"

בפני: הרב ישי סלומון-אב"ד, הרב יעקב רועי כהן-דיין, הרב אלעזר אלימלך פריד-דיין

9. העובד עבד בסך הכל 7 ימים בחודש אחד ו- 11 ימים בחודש אחר.

דיון והכרעה

10. על החברה (הנתבע 2) לשלם לתובע 1,800 ₪ תמורת חשבונית כחוק.

11. מר א.מ. פטור מהתביעות נגדו.

12. שאר התביעות נדחות.

נימוקים

13. מדברי הצדדים בדיון עולה כי דרישות החברה מהמתווך לגבי הנהג היו רישיון מתאים,

אזור מגורים וגיל. המתווך לא נדרש לבירורים על עברו ואיכותו של הנהג.

14. החברה בוחרת את הנהגים על סמך ראיון אישי. החברה לא פנתה למעסיקים קודמים ולא

בחנה תביעות קודמות או אפשרויות נוספות לבדוק את עברו של הנהג.

15. דמי תיווך משולמים על עצם השגת העובד. השגת עובד היא הנאת ממון שנהוג לשלם עליה

ובנידון שלפנינו גם הוסכם לשלם עליה. הנאה זו אינה תלויה באירועים שיקרו אחרי ואם

אכן יצא רווח ממוני לחברה מהעסקתו.

16. מהתלושים של חודשים ספ' ואוק' שהוצגו בפני בית הדין, עולה כי העובד הועסק במשרה

מלאה בשני החודשים, ואף קיבל בונוסים על עבודה מעבר להיקף המשרה.

17. קשה לטעון כי העסקתו של העובד היתה מקח טעות. החברה העסיקה את העובד חודש

שלם נוסף, לאחר החודש הראשון. הטיעון כי עיכוב טכני מנע את שימוע העובד בתקופה זו

(בגין אי פעילות משרדי החברה בחודש הראשון של המלחמה) אינו הופך את העסקת העובד

למקח טעות כאשר עבד חודשיים תמימים.

18. החברה לא ביטלה למפרע את העסקת העובד באמצעים משפטיים או בד"ת, ולכן לא ניתן

להתייחס לעסקה כמקח טעות.

19. כמו כן, בהודעה בה נקבע ההסדר בין הצדדים, נקבע כי מדד העבודה יחושב לפי חודש אחד,

ומשהוברר שעבד חודש כזה, חל החיוב.

20. הטענה שנטענה ע"י הנתבעים בדיון, כי העובד עבד בשני החודשים הראשונים מעט ימים

(7 ו-11 בהתאמה), הוכחה כבלתי נכונה, ומתייחסת רק לחודשים נוב' ודצמ' ולא לחודשי

העבודה הראשונים.

סכום החיוב

21. נשאר לפנינו לדייק את סכום החיוב, כדלהלן. הנה את ההודעה הראשונית שנשלחה בין

הצדדים, ניתן היה לפרש בדרכים שונות, אם היא מתייחסת לחודש השלם הראשון, או

לחודש העבודה הראשון, גם אם הוא חלקי ושאריתו תחויב באופן יחסי. כמו כן יש לדון

אם להתייחס לשכר ברוטו או נטו, ואיך להתייחס לבונוסים. בדיון טען התובע כי שכר

העובד הוא 12,000 לחודש ומזה חלקו של התובע הוא 1,800. כשנשאל מנין לו הסכומים

השיב שכך אמר לו אחד העובדים.

22. בסיכומיו כתב התובע כי השכר נטו של העובד בספט' הוא 10,000, ובהתחשב שהחל את

עבודתו ב- 5.9 ולא ב- 1.9, אז סכום החיוב הוא כפי שאמר התובע. מדברי התובע עולה כי

הוא מפרש את ההודעה שלו שעל פיה פעלו הצדדים, לחישוב לפי השכר נטו, ללא הברוטו

בית דין לדיני ממונות - "הליכות עם ישראל"

בפני: הרב ישי סלומון-אב"ד, הרב יעקב רועי כהן-דיין, הרב אלעזר אלימלך פריד-דיין

- הבוננוסים, וכמו כן התובע לוקח למדד את החודש הראשון בפועל גם אם הוא חלקי. המשך דברי התובע בסיכום הם שבגלל שעבודתו של העובד חלקית, השכר גדול יותר.
- לפי חישובו זה של התובע, הנהג קיבל בחודש ספ' 9965 ש"ח נטו. בחודש זה עבד הנהג 20 ימי עבודה, ואילו 3 ימי עבודה נוספים היו לפני תחילת ההעסקתו (2.9 היה שבת. ימי שישי כן מחושבים לשכר בתלושים אלו כנראה בגלל אופי העבודה). לפי חישוב יחסי נמצא כי היה העובד משתכר 11,459.75 ₪. מזה 15% הם 1718.96 ₪. יש להעיר על חישוב זה שהתובע בסיכום התביעה דרש 1,800 בגין התיווך ולא את הסכום שיוצא בחישוב.
23. אמנם בגוף ההודעה ששלח התובע לחברה לגבי שכרו, התייחס התובע לשכר ברוטו. כך גם כתב התובע בכתב התביעה שלו. השכר ברוטו בחודש ספ' היה 11,729. בתוספת 3 ימים באופן יחסי היה העובד משתכר 13,488. מזה חלקו של התובע הוא 2023 ₪.
24. הנתבע בחישובו התייחס לבסיס השכר (ברוטו ללא התוספות) המופיע בתלושי המשכורת, שהוא 10,000 ₪, ולפי חישובו הסכום עליו התביעה רלוונטית הוא 1,500 ₪. מעיון בתלוש בכל החודשים נמצא שבסיס השכר הוא 10,000. בחודש הראשון השכר חושב לפי 86.66% מהבסיס, ולזה נוספו תוספות שונות, רא' שם. וא"כ נמצא שבסיס השכר אליו מתייחס ההסכם הוא 10,000 ו-15% ממנו הם 1,500.
- אמנם יצוין כי בדיון דיבר בית הדין על אחוזים מתוך השכר נטו, ונציג החברה הנתבעת לא העיר דבר (כאשר דובר על אפשרות שהעובד עבד בחודש ספטמבר שבעה ימים בלבד), אבל עדיין אין בכך כדי לשלול את הפרשנות שמציעה החברה, שכן במקרה של ימי עבודה מועטים מסתבר שהכל יודו להפחית את שכר המתווך באופן יחסי.
25. בשתי שיטות החישוב קיים היגיון. אמנם לשון ההודעה משתמעת כמתייחסת לשכר בפועל ולא לבסיס השכר, בלשון ה'הסכם' שבהודעה ההתייחסות היא ל'משכורת' ול'ברוטו'. ביטויים אלו מתייחסים לשכר בפועל אם לא התפרש להדיא אחרת. לפיכך יש לקבל את ההנחה שמדובר בשכר המלא בפועל, כולל בוננוסים. יצוין שהבוננוסים המדוברים הם עבודות נוספות שעשה הנהג, ולא תוספות שכר.
26. בהנחה שמדובר בשכר מלא, יש מקום לשקול חישובים נוספים מלבד החישובים המנויים לעיל, כמו חישוב חודש אוקטובר שהוא חודש העבודה השלם הראשון, או חישוב חודש ספ' בהוספת הימים החסרים מתוך חודש אוקטובר באופן יחסי לתלוש אוקטובר. בחישובים אלו יצא סכום גבוה אף יותר מהחישובים דלעיל,
27. אמנם אין נפקות למעשה בכל הנ"ל, התובע נקט בתביעתו בכל השלבים את הסכום 1,800 ₪, ואף בסיכומיו לאחר הדיון חזר על סכום זה. להלכה לא ניתן לחייב יותר ממה שדרש התובע, עי' חו"מ סי' יז, ולפיכך סכום החיוב למעשה הוא 1,800 ₪.

יתר התביעות

28. בדיון תורה אין מחייבים הוצאות משפט בד"כ, אא"כ נמצא שהדיונים היו מיותרים וטענות אחד הצדדים היו מופרכות ושקריות וכד'. רא' חו"מ סי' יד ס"ה. בנידוננו לא מתקיימים תנאים אלו והיה צורך לתת את הדעת על טיעוני הנתבע, לפיכך שאר התביעות נדחות. כך הדין גם לגבי ההוצאות הנסבבות, נסיעות וכו'. כמו כן אין מחייבים עוגמת נפש ובד"כ אינה נכנסת גם לגדרי גרמא ואין בה אפילו חיוב לצאת ידי שמים.

בית דין לדיני ממונות - "הליכות עם ישראל"

בפני: הרב ישי סלומון-אב"ד, הרב יעקב רועי כהן-דיין, הרב אלעזר אלימלך פריד-דיין

עוד יצויין כי דרישות אלו לא עלו בדיון ולא נידונו.

התביעה האישית

29. לא נמצאה בדברים עילה לחיוב אישי של ה"ה אופיר מורד. לפיכך אין התחייבות אישית של מר אופיר מורד, החברה היא שצריכה לשאת בחיוב.

30. לסיכום :

על חברת א. לשלם לה"ה א.י. 1,800 ₪ מיידית בעבור הצגת חשבונית וקבלה.

הנתבע מר א.מ. פטור מכל חיוב אישי

שאר התביעות נדחות.

ניתן היום, כד אדר א' ה'תשפ"ד, 04.03.24

ובזאת באנו על החתום :

הרב אלעזר אלימלך פריד

הרב רועי יעקב כהן

הרב ישי סלומון

